Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2017-02-15

LS 2016-1421

Landstingsstyrelsen

Överenskommelse om resursfördelningsmodell för statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen

Föredragande landstingsråd: Peter Carpelan

Ärendebeskrivning

I ärendet föreslås att Stockholms läns landsting godkänner en överenskommelse om resursfördelningsmodell för statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen enligt det så kallade ALF-avtalet. Resursfördelningsmodellen innebär att 20 procent av ersättningen kommer att fördelas utifrån kvalitet.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att godkänna överenskommelse mellan svenska staten och vissa landsting om en resursfördelningsmodell för svenska statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen.

Landstingsrådsberedningens motivering

Stockholms läns landsting har tillsammans med vissa landsting/regioner slutit en överenskommelse med staten om en resursfördelningsmodell inom ramen för det så kallade ALF-avtalet, vilken reglerar samarbete vad gäller utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården samt statens ersättning för landstingens åtaganden att medverka i läkarutbildning och klinisk forskning.

Resursfördelningsmodellen innebär att 20 procent av den årliga ALF-ersättningen fördelas till respektive landsting/region utifrån den kliniska forskningens kvalitet. Med kvalitet avses den vetenskapliga produktionens kvalitet, forskningens kliniska betydelse och samhällsnytta samt

forskningens förutsättningar. Totalt kommer cirka 350 miljoner kronor att omfördelas vart fjärde år, vilket innebär att Stockholms läns landsting och Karolinska Institutet kan komma att få en utökad medelstilldelning av de nationella ALF-medlen framgent.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets protokollsutdrag den 31 januari 2017
Forskningsberedningens protokollsutdrag den 26 januari 2017
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 5 januari 2016
Överenskommelse mellan svenska staten och vissa landsting om en resursfördelningsmodell för statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen, den 4 november 2016

Irene Svenonius

Peter Carpelan

Carl Rydingstam

§ 17
Överenskommelse mellan staten och vissa landsting om en resursfördelningsmodell för medverkan i den kliniska forskningen

LS 2016-1421

Ärendebeskrivning

I ärendet föreslås att Stockholms läns landsting godkänner en överenskommelse om resursfördelningsmodell för statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen enligt det så kallade ALF-avtalet. Resursfördelningsmodellen innebär att 20 procent av ersättningen kommer att fördelas utifrån kvalitet.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 5 januari 2016
Överenskommelse mellan svenska staten och vissa landsting om en resursfördelningsmodell för statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen, den 14 november 2016
Forskningsberedningens protokollsutdrag den 26 januari 2017

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet beslutar föreslå landstingsstyrelsen besluta

att godkänna överenskommelse mellan svenska staten och vissa landsting om en resursfördelningsmodell för svenska statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen.

Beslutsexpediering:
Landstingsstyrelsen
Akt

§ 2
Överenskommelse om resursfördelningsmodell för statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen

LS 2016-1421

Ärendebeskrivning

I ärendet föreslås att Stockholms läns landsting godkänner en överenskommelse om resursfördelningsmodell för statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen enligt det så kallade ALF-avtalet. Resursfördelningsmodellen innebär att 20 procent av ersättningen kommer att fördelas utifrån kvalitet.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 5 januari 2016
Överenskommelse mellan svenska staten och vissa landsting om en resursfördelningsmodell för statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen, den 14 november 2016

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till landstingsdirektörens förslag

Forskningsberedningens beslut

Forskningsberedningen föreslår arbetsutskottet föreslå landstingsstyrelsen besluta

att godkänna överenskommelse mellan svenska staten och vissa landsting om en resursfördelningsmodell för svenska statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen

---

Beslutsexpediering:
Arbetsutskottet
Akt

Landstingsstyrelsens förvaltning
SLL Forskning och innovation

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2017-01-05

LS 2016-1421

Handläggare:
Maria Söderlund

Ankom
Stockholms läns landsting
2017 -01- 09
Dnr LS 2016-1421
Rotel IV

Landstingsstyrelsens
forskningsberedning

Överenskommelse om resursfördelningsmodell för statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen

Ärendebeskrivning

I ärendet föreslås att Stockholms läns landsting godkänner en överenskommelse om resursfördelningsmodell för statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen enligt det så kallade ALF-avtalet. Resursfördelningsmodellen innebär att 20 procent av ersättningen kommer att fördelas utifrån kvalitet.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 5 januari 2016
Överenskommelse mellan svenska staten och vissa landsting om en resursfördelningsmodell för statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen, den 14 november 2016

Förslag till beslut

Forskningsberedningen föreslår arbetsutskottet föreslå landstingsstyrelsen besluta

att godkänna överenskommelse mellan svenska staten och vissa landsting om en resursfördelningsmodell för svenska statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Svenska staten och vissa landsting har slutit en överenskommelse om en resursfördelningsmodell inom ramen för det så kallade ALF-avtalet som reglerar samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och

utveckling av hälso- och sjukvården samt statens ersättning för landstingens åtaganden att medverka i läkarutbildning och klinisk forskning. Resursfördelningsmodellen innebär att 20 procent av ersättningen fördelas utifrån kvalitet.

Bakgrund
Ett särskilt samarbetsavtal, det så kallade ALF-avtalet, mellan staten och vissa landsting reglerar samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling samt statens ersättning för landstingens åtaganden att medverka i läkarutbildning och klinisk forskning. I Stockholm omfattar det regionala ALF-avtalet mellan Stockholms läns landsting och Karolinska Institutet utöver läkarutbildningen även andra hälso- och sjukvårdsprofessioner vilket innebär unika möjligheter för det interprofessionella lärandet. Detta skapar förutsättningar för ett tvärprofessionellt förhållningssätt efter genomförd utbildning men ställer krav på att utbildningsmiljöerna har kapacitet att ta emot fler studenter under en viss tidsperiod.

Överväganden
Enligt 9 § i ALF-avtalet ska en ny resursfördelningsmodell införas från år 2019. Syftet med resursfördelningsmodellen är att stärka den kliniska forskningens kvalitet, öka forskningens kliniska betydelse och på detta sätt främja hälso- och sjukvårdens utveckling. Utvärdering sker vart fjärde år genom bedömningar i expertkommittéer som utses av Socialstyrelsen och Vetenskapsrådet.

Den resursmodell som parterna har enats om innebär att 20 procent av den årliga ALF-ersättningen fördelas till respektive landsting utifrån den kliniska forskningens kvalitet. Med kvalitet avses den vetenskapliga produktionens kvalitet; forskningens kliniska betydelse och samhällsnytta samt forskningens förutsättningar.

En arbetsgrupp med representanter från landstinget och Karolinska Institutet har bildats för att hantera frågeställningar relaterade till kvalitetsutvärderingen. Syftet är att ytterligare stärka Stockholms möjligheter att erhålla en större andel av den kvalitetsbaserade delen av ALF-ersättningen.

Förvaltningen förslår att överenskommelsen mellan staten och vissa landsting om en resursfördelningsmodell för statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen godkänns.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet kan komma att innebära ekonomiska konsekvenser då totalt 350 miljoner av de medel som fördelas mellan landstingen ska omfördelas vart fjärde år. Detta kan innebära en ökad medelstilldelning om landstinget och Karolinska Institutet presterar väl i den kvalitetsutvärdering som ska genomföras, men kan även leda till minskade resurser.

Anne Rundquist
Tillförordnad landstingsdirektör

Jan Andersson
Forskningsdirektör

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -11- 14
Dnr LS 2016-1421-1

Överenskommelse mellan svenska staten och vissa landsting om en resursfördelningsmodell för statens ersättning till landstingen för medverkan i den kliniska forskningen

Parter

Parter i denna överenskommelse är svenska staten å ena sidan och Stockholms läns landsting, Landstinget i Uppsala län, Landstinget i Östergötland, Skåne läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Örebro läns landsting och Västerbottens läns landsting å andra sidan.

Bakgrund

Ett särskilt samarbetsavtal, det s.k. ALF-avtalet, mellan staten och vissa landsting reglerar samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården samt statens ersättning för landstingens åtagande att medverka i läkarutbildning och klinisk forskning. Enligt 9 § i ALF-avtalet ska en ny resursfördelningsmodell införas från och med 2019. Modellen ska baseras på utvärdering av den kliniska forskningens kvalitet och ska innefatta expertbedömningar av olika underlag och indikatorer såsom forskningens förutsättningar, den genomförda forskningens kliniska betydelse och en bibliometrisk utvärdering. Vidare ska enligt ALF-avtalet 20 procent av ersättningen för klinisk forskning fördelas på basis av utvärderingen av den kliniska forskningens kvalitet.

Syfte med överenskommelsen

I denna överenskommelse enas parterna om en resursfördelningsmodell (se bilaga) för fördelning av 20 procent av den årliga ALF-ersättningen för den kliniska forskningen i syfte att stärka den kliniska forskningens kvalitet, öka dess kliniska betydelse och därigenom främja hälso- och sjukvårdens utveckling.

Avsatta medel för den kvalitetsbaserade resursfördelningsmodellen

Ersättningen som lämnas för varje år bestäms i enlighet med de förutsättningar som beskrivs i ALF-avtalet och av de medel som varje år anslås av riksdagen.

Parternas överenskommelse

Tjugo procent av ALF-ersättningen för den kliniska forskningens kvalitet ska fördelas i enlighet med den resursfördelningsmodell som anges i bilagan till denna överenskommelse utifrån (1)den vetenskapliga produktionens kvalitet, (2) forskningens kliniska betydelse och samhällsnytta samt (3) forskningens förutsättningar. Dessa tjugo procent fördelas till hälften baserat på (1) ovan och resterande hälft i lika delar på (2) respektive (3).

Uppföljning

Resursfördelningsmodellen ska följas upp inför varje ny utvärderingsomgång och vid behov utvecklas i enlighet med syftet.

Överenskommelsens giltighet och uppsägning av överenskommelsen

Denna överenskommelse gäller tills vidare. Parterna har rätt att säga upp överenskommelsen. Vid ensidig uppsägning gäller uppsägningen från och med det kalenderårsskifte som inträffar tre år efter uppsägningen. Om parterna är överens om uppsägningen kan en kortare uppsägningstid tillämpas.

Stockholm den 14 november 2016.

För svenska staten

.....
Kansliråd Maria Wästfelt
den 14 november 2016

För ovan nämnda landsting

.....
Forskningsdirektör
Jan Andersson
den 14 november 2016

.....
FoU-direktör Sune Larsson
den 14 november 2016

.....
Forskningsdirektör
Annika Bergquist
den 14 november 2016

.....
Forskningschef
Hannie Lundgren
den 14 november 2016

.....
Bitr. Hälso- och
sjukvårdsdirektör
Peter Lönnroth
den 14 november 2016

.....
Forsknings- och
utbildningschef
Mats G Karlsson
den 14 november 2016

.....
FoU-direktör Mikael Wiberg
den 14 november 2016

Utvärdering av den kliniska forskningens kvalitet:

MODELL FÖR RESURSFÖRDELNING

I. Bakgrund

I nationella ALF-avtalet 9 §, 3 st, anges att nationella styrgruppen för ALF ska lämna underlag för parterna inför överläggningar om en ny resursfördelningsmodell. Parterna ska ha slutfört överläggningar senast vid utgången av 2016. Enligt 9 §, 2 st. är det 20 % av ALF-medlen för forskning som ska fördelas enligt den nya modellen.

II. Syfte

Det huvudsakliga syftet med denna fördelningsmodell är att lyfta fram och premiera goda exempel på landsting som utmärker sig nationellt inom olika områden och därmed kan vara förebilder för de andra landstingen, så att det långsiktiga målet att lyfta hela nationens kliniska forskning på sikt kan uppnås. Vidare avser modellen skapa förutsägbarhet för landstingen i deras långsiktiga planering av den kliniska forskningen.

III. Definitioner

Med *grundbelopp* nedan avses de grundbelopp som är fastslagna i nationella ALF-avtalet, tabell 4 (totalt 80 % av ALF-medlen för forskning) och med *fördelningspott* avses de resterande 20 % av ALF-medlen för forskning.

IV. Uppdelning av fördelningspotten mellan panelerna

Enligt styrgruppens beslut om utvärderingsmodell av den kliniska forskningens kvalitet ska det finnas tre paneler som utvärderar vardera (1) den vetenskapliga produktionens kvalitet,
(2) forskningens kliniska betydelse och samhällsnytta, samt (3) den kliniska forskningens förutsättningar.

Fördelningspotten av ALF-medlen för forskning (20 % av medlen enligt 9 §, 2 st.) fördelas mellan panelerna enligt följande:

- Panel 1 – Den vetenskapliga produktionens kvalitet: 50 %
- Panel 2 – Forskningens kliniska betydelse och samhällsnytta: 25 %
- Panel 3 – Forskningens förutsättningar: 25 %

V. Principer för fördelningsmodellen

De tre panelerna ska var och en, oberoende av varandra, gruppera landstingen i följande tre kategorier utifrån respektive panels utvärderingsområde:

1. ***Undermålig kvalitet***

I denna kategori förväntas endast i undantagsfall något landsting placeras. Denna klassificering ges om utvärderingen av det samlade underlaget visar på en undermålig

prestation utifrån de tilldelade ALF-medlen, och/eller om det aktuella landstinget mot förmodan underlåtit sig att fullt ut medverka i utvärderingen (t.ex. genom att prestera undermåliga/ej bedömbara självvärderingar eller i övrigt leverera ofullständiga underlag etc.).
Den/de som hamnar i denna kategori tar ej del av panelens fördelningspott.

2. ***God-hög kvalitet***

En majoritet av landstingen bedöms bli placerade i denna kategori. Denna klassificering ges om utvärderingen av det samlade underlaget visar på en prestation som är förväntad utifrån de tilldelade ALF-medlen.
Dessa landsting får en garanterad tilldelning ur panelens fördelningspott som motsvarar minst 15 % av landstingets grundbelopp multiplicerat med panelens andel (enligt IV ovan) av fördelningspotten.
Denna princip skapar en förutsättning för långsiktig planering, då alla landsting därmed vet att om de gör vad som förväntas av dem och håller god/hög kvalitet på sin verksamhet kan de minst räkna med en tilldelning av en viss storlek.

3. ***Mycket hög kvalitet***

Denna klassificering ges till de landsting som presterat mer än vad som kan förväntas av de tilldelade ALF-medlen. I denna kategori placeras de 1-3 landsting som utmärker sig som nationella föredömen inom respektive panels område.
Dessa landsting får dela på de medel ur fördelningspotten som finns kvar efter tilldelningen till landstingen i kategori 2 ovan, fördelat mellan varandra utifrån proportionalitet baserat på storleken på deras grundbelopp. Dock kan inget landsting av någon panel tilldelas en större summa än 40 % av sitt grundbelopp multiplicerat med panelens andel (enligt IV ovan) av fördelningspotten.

VI. Panelernas oberoende och rapportering

Samtliga tre paneler arbetar oberoende av varandra och resultaten går till den utförande myndigheten som överlämnar det samlat till uppdragsgivaren.